

emcdda.europa.eu

İLETİ

Wolfgang Götz, Müdür **Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi**

Avrupa'da uyuşturucu sorununun durumu hakkındaki 2006 Yıllık raporuna halka sunulması sebebiyle
Ambargo: Merkezi Avrupa Saati 11:00 – 23.11.2006

Yeni AB uyuşturucu stratejisinin (2005–2012) başlatılması, Avrupa'nın uyuşturucu sorununa tepki vermesinde ileriye doğru önemli bir adımdır. Strateji ile ona bağlı güncel eylem planı (2005–2008) Üye Devletler arasındaki artan mutabakatın somut örneklerini teşkil etmekte olup Üye Devletler'in işbirliği yapmaya ve birlikte çaba göstermeye yönelik kararlılığının altını çizmektedir. Ancak bu mutabakat bu kadarla da kalmamaktadır. Ulusal politika her ülkenin önceliğini oluşturmaya devam etmekle ve politikalarda Avrupa'daki tartışmaları canlandıran belirgin farklılıklar hala bulunmakla beraber, esaslara ilişkin çok daha az fark vardır. Genele bakınca, ülkelerin bugün giderek aynı yöne doğru ilerlediğini görüyoruz.

Neredeyse tüm Avrupa ülkeleri artık politika girişimlerini genel bir ulusal uyuşturucu stratejisi veya eylem planı kapsamında belirlemektedir. Bugün çıkan uyuşturucu politikasının derinlemesine bir analizinde, bu stratejilerin kapsamının yasadışı uyuşturucuların yanı sıra alkol, tütün ve ilaç gibi yasal bağımlılık yapıcı maddeleri de içerecek şekilde genişlemesinin güçlü sinyallerini rapor ediyoruz ⁽¹⁾. Araştırma yapılan ülkelerin üçte ikisinden fazlası artık uyuşturucu politikası belgelerinde ya her iki türden maddeden de açıkça söz etmekte ya da önleme ve tedavi bağlamında yasal maddelere bağlantılar içermektedir. Yasal ve/veya yasadışı maddelerin çoklu kullanımının ('çoklu uyuşturucu kullanımı') Avrupa uyuşturucu kültüründe daha da belirginleştiği bir ortamda, bunun zamanında bir gelişme olduğu açıktır.

EMCDDA halen, on yıl önce olduğundan çok daha geniş bir madde yelpazesini izleme sorunuyla karşı karşıyadır. Tedavi servisleri hiç olmadığı kadar çok çeşitlilikte uyarıcı ve çoklu uyuşturucu sorunuyla mücadele etmekte olup, uyuşturucu ve alkol sorunlarının önemli ölçüde üstüste bindiği rapor edilmektedir. Bu yılın raporunda görülen ortak bir husus da, günümüzün uyuşturucu sorununun karmaşık ve çok yönlü niteliğine daha iyi cevap veren politikalar ve girişimler geliştirme ihtiyacıdır. Özellikle çoklu uyuşturucu kullanımı, geleneksel olarak maddelerin tek başına kullanımına odaklanmış olan uyuşturucu izleme sistemleri için önemli zorluklar teşkil etmektedir. Sorunları birden fazla uyuşturucu kullanmaktan kaynaklanan artan sayıda kişinin ihtiyaçlarına cevap vermemiz gerekiyorsa, bu uyuşturucu kullanımı şeklini anlamaya yönelik yeni yöntemler geliştirmek gelecek gündemimizin üst sıralarında yer almalıdır.

En önemli görevlerimiz arasında bugünkü durumu izlemenin yanında yeni uyuşturuculara dikkat etmek ve halk sağlığına ilişkin gelecekteki tehditleri öngörmek bulunmaktadır. Yeni uyuşturucu kullanımı şekillerinin önce birkaç kişi tarafından, küçük gruplar arasında veya belirli bölgeler ya da sosyal ortamlarda benimsenmesi muhtemeldir. Amacımız, yeni maddelerle yeni ortaya çıkan eğilimleri, bunlar büyük sorunlara dönüşmeye zaman bulmadan önce tespit ederek önlem almaktır.

2005 yılında erken uyarı sistemimizle EMCDDA'ya ve Europol'a toplamda 14 yeni psikoaktif madde ilk kez resmen bildirilmiştir ⁽²⁾. Buradaki önemli bir gelişme, Üye Devletler'de sistem 1997'de izlemeye başladığından beri tüm diğer yeni psikoaktif maddelerden daha fazla tespit edilmiş olan yeni madde mCPP – 1-(3-klorofenil)piperazinin ortaya çıkması ve hızla yayılmasıdır.

Bir yıl içerisinde mCPP 20 Üye Devlet, Romanya ve Norveç'te ortaya çıkmış ve genellikle 'yeni bir tür ecstasy' olarak pazarlanmıştır. Bu durum, yasadışı uyuşturucu üretimi içinde olanların potansiyel kullanıcılara sunulabilecek yeni kimyasallar için devamlı yenilik peşinde olmalarına bir örnektir. Erken uyarı sistemi, Avrupalı gençlerin kazanç peşinde koşanlar tarafından riske atıldığı bir sürece müdahale etmekte önemli bir mekanizma teşkil etmektedir.

EMCDDA, 2005 yılında ayrıca Avrupa'da yeni ortaya çıkan uyuşturucu eğilimlerini tespit etmeye, takip etmeye ve anlamaya yardımcı olmayı hedefleyen E-POD pilot projesini de (*European Perspectives on Drugs/Uyuşturucu hakkında Avrupa Perspektifleri*) başlatmıştır ⁽³⁾. Bu proje sonucunda oluşturulan ilk rapor ⁽⁴⁾, halüsojenik ('sihirli') mantarların 1990'lardan beri bulunabilirliğindeki ve kullanımındaki belirgin artışa işaret ediyordu. E-POD, bu şekilde belirli maddelere odaklanarak, yeni moda uyuşturuculara ilişkin Avrupa çapında bir radar görevi görecek ve ülkelerin bunların kullanımıyla bunlara bağlı sağlık risklerine hızlı ve etkin bir şekilde tepki vermesine yardımcı olacaktır.

Son olarak, tüm dünyada ağır halk sağlığı sorunlarıyla ilişkili metamfetamine geliyoruz. Avrupa'da bu uyuşturucuya bağlı sorunlar hala birkaç ülkeyle sınırlıdır ancak, geçen yıl ele geçirme vakası rapor eden AB ülkeleri artarken, en çok risk altında bulunan kesimlerin daha yoğun şekilde izlenmesi ihtiyacı açıkça ortaya çıkmıştır.

Bu yeni Avrupa Komisyonu'nun bu yeni sorunlarla baş etmeye yardımcı olmak üzere EMCDDA'nın kurucu misyonunun yeniden düzenlenmesine yönelik 2005 önerisine getiriyor. Örneğin, yeniden gözden geçirilen tüzükte, kurumun, yasal ve yasadışı psikoaktif maddelerin birlikte kullanımını da içeren çoklu uyuşturucu kullanımı başta olmak üzere, yeni uyuşturucu kullanma yöntemlerini de göz önünde bulundurması gerektiği ifade edilmektedir.

Uyuşturucu sorunu hakkındaki küresel tartışmalarda sıklıkla uyuşturuculara yönelik dengeli ve kanıtlara dayalı bir yaklaşım ihtiyacına ilişkin konuşmalar yapılmaktadır. Avrupa'da, belki de başka hiçbir yerde olmadığı kadar, bu konuşmalar gerçek olmaya başlıyor. Yeni AB uyuşturucu stratejisi ile ilk eylem planı ülkeler arasında hem arzı hem talebi azaltmaya dair mutabakatla desteklenmektedir. Ayrıca bilgi toplama ve paylaşmanın, iyi uygulamaları yaygınlaştırmanın önemi ile vatandaşlara en faydalı olacak eylemleri belirleyecek zor seçimleri yaparken bilimsel kanıtlardan yararlanma ihtiyacına ilişkin de açık bir görüş birliği bulunmaktadır. EMCDDA tarafından desteklenen Avrupa Komisyonu, mevcut eylem planını tam da bu türden kanıtlar kullanarak değerlendirecektir.

AB uyuşturucu stratejileri ile eylem planları yıllardır ulusal makamların güçlendirilmesine, yerel politikalara değer katılmasına yardımcı olmuş ve Avrupa'nın uyuşturucu konusunda daha güçlü ve daha ortak bir ses bulmasına yol açmıştır. EMCDDA, Avrupa'daki uyuşturucu sorununa dair elde bulunan bilgilerin nesnel ve bilimsel açıdan sağlam bir analizini sağlayarak politika üretmenin bilgilendirilmesini kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Uyuşturucu kullanımının Avrupalı bireylere, ailelerine ve içinde yaşadıkları toplumlara getirdiği sorunlar düşünüldüğünde üzölmek işten değil. İyimser olabileceğimiz nokta ise, Avrupa'da bugün sadece durumu daha iyi idrak etmiş olmakla kalmayıp, aynı zamanda uyuşturucular hakkında şimdiye kadar olduğundan daha akılcı, açık ve bilgilendirilmiş bir diyalog ortamına sahip olmamızdır.

(¹) Seçili konu: 'European drug policies: extended beyond illicit drugs?' <http://issues06.emcdda.europa.eu>

(²) Yeni psikoaktif maddelerle ilgili bilgi alışverişi, risk değerlendirmesi ve bu maddelerin kontrolü hakkında 10 Mayıs 2005 tarih ve 2005/387/JHA sayılı Konsey Kararı kapsamında faaliyet göstermektedir (*Resmi Gazete*, L 127, 20.5.2005). Ayrıca bkz. <http://www.emcdda.europa.eu/?nnodeID=17869>

(³) 'Uyuşturucu kullanımında yeni ortaya çıkan eğilimler ve alışkanlıklar ile uyuşturucu pazarları hakkında açık bilgiler' geliştirilmesini talep eden AB uyuşturucu eylem planı (2005-2008) bağlamında oluşturulmuştur.

(⁴) 'Hallucinogenic mushrooms: an emerging trend case study' <http://www.emcdda.europa.eu/?nnodeid=7079>